

PERFORMING KANAL

In het architectuurproject van KANAL zit geen theaterzaal en toch krijgen de *podiumkunsten* er een belangrijke plek. En dat is zelfs helemaal niet contradictorisch. De plekken waarin kunst zich toont aan een publiek zijn constant in ontwikkeling en dat heeft alles te maken met de wereld en de samenleving die op hun beurt constant in ontwikkeling zijn. De klimaatverandering drukt ons keihard met de neus op de feiten: het menselijk handelen speelt zich niet af in een stabiele ruimte en tegen een inert decor. De gemondialiseerde, hedendaagse grootstad, met haar veelheid aan culturen, confronteert ons met de uitdaging om samen te leven op basis van cultureel verschil. Beide ontwikkelingen zorgen voor een diepe crisis van onze democratie. Hoe bepalen we nog wat we met en van elkaar willen en wie er mag meepraten? Het is de urgentie van deze maatschappelijke spanningen die kunstenaars vandaag voortstuwt. Het belang van de impact van de omgeving op de inhoud en de ervaring van hun werk zet podiumkunstenaars ertoe aan andere oorden op te zoeken. De klassieke black box en het lijsttoneel zijn in grote mate geïsoleerde en dwingende ruimtes. Zij hebben nog steeds heel wat troeven maar het verlangen naar open en responsieve ruimtes groeit. Het toekomstige KANAL-gebouw belooft in vele opzichten aan die verlangens te kunnen voldoen. Tussen de geplande museumtorens is er ontzettend veel ruimte die onbepaald en zelfs ongemoeid blijft. Heel wat van die tussenruimtes krijgen bovendien een publiek of minstens semipubliek karakter. Ze bieden mogelijkheden tot andere publieksofstellingen, andere verhoudingen, andere afhankelijkheden. De moderne glazen tempel die aan het begin van de twintigste eeuw uit het Brusselse moeras oprees, biedt vandaag een unieke kans om die moderne droom fundamenteel te bevragen.

Mijn professioneel parcours speelt zich zo goed als helemaal in Brussel af. In 1987 begon ik in de Beursschouwburg. In 1991 stapte ik over naar Rosas, het dansgezelschap van Anne Teresa De Keersmaeker. Zeventien jaar later vertrok ik van daar naar het Kaaitheater. De drie organisaties hebben nauwe banden. Ik heb het gevoel dat ik meer dan dertig jaar in één en dezelfde artistieke familie vertoefde. Het waren stuk voor stuk organisaties die, toen ik er aankwam, al een belangrijk deel van hun verhaal geschreven hadden. Ik heb er telkens meegeschreven aan een volgend hoofdstuk, voortbouwend op de voorgaande. KANAL wordt voor mij in vele opzichten echt iets nieuws. Het blijft natuurlijk Brussel, de kanaalzone ook, maar het verhaal van KANAL moet voor het grootste deel nog geschreven worden. Er is alleen KANAL-BRUT, de prachtige proloog. Ik kijk er enorm naar uit om mee te mogen schrijven aan de eerste echte hoofdstukken. Zoals in al mijn vorige posities zal ik ook nu het gesprek met de kunstenaar als uitgangspunt nemen om dat verhaal te stofferen. De kunstenaar als onderzoeker van de wereld. De Brusselse kunstenaarsgemeenschap in al zijn diversiteit is daarbij het vertrekpunt. Maar lokaal en globaal zijn vandaag onlosmakelijk verbonden. Mijn blik zal dus sowieso ook uitgaan naar andere metropolen in Europa en daarbuiten. De interstedelijke dynamiek zal daarbij een belangrijk aandachtspunt worden.

Guy Gypens.